

Nieuw cultuurbeleid

Samenwerken, kiezen en versterken

CONCEPT

Inleiding

Wageningen is uniek

Wageningen, City of Life Sciences en Stad der Bevrijding, kleinste universiteitstad van Nederland. Wageningen, 750 jaar jong en vitaal. Een stad vol kennisinstellingen en bedrijven, waar het goed toeven is voor inwoners en bezoekers. Cultuur is hierin een belangrijke pijler. Door Cultuur kun je meedoen (zelf deelnemen aan en/of kijken naar). Cultuur is voedsel voor de geest! In Wageningen zijn relatief veel toegankelijke vormen van cultuur aanwezig zoals *bblthk*, Junushoff, 't Venster, het Leeffestival, Bevrijdingsfestival, poppodia, filmtheaters, Het Depot, etc., waardoor iedereen al op jonge leeftijd in aanraking kan komen met culturele activiteiten.

In het coalitieakkoord "Samen Anders de Toekomst in" is het volgende over kunst en cultuur opgenomen:

- Wageningen onderscheidt zich op het gebied van cultuur van omliggende gemeenten. Diversiteit is het sleutelwoord bij alle culturele uitingen. Cultuur heeft een belangrijke waarde in zichzelf en speelt bovendien een grote rol bij participatie en emancipatie van burgers.
- Er is blijvend geld beschikbaar voor het cultuuraanbod in Wageningen.
- Voor amateurverenigingen en sociaal culturele activiteiten moeten de tarieven van Junushoff aanvaardbaar zijn. Er moet een kwalitatief en kwantitatief goed aanbod zijn.
- De gemeente ondersteunt initiatieven voor het starten van een poppodium.

Cultuur draagt bij aan een bruisende en vitale stad, het zorgt voor een aantrekkelijk klimaat om in te wonen en te werken. Daar willen we ook blijvend middelen voor inzetten. Op dit moment wordt circa 2,7 miljoen per jaar aan subsidies verleend. De "grote drie" (*bblthk*, Junushoff en 't Venster) ontvangen hiervan circa 2,4 miljoen. De gemeenteraad heeft besloten dat op het totale subsidiebudget, structureel 380 duizend euro bespaard moet worden. Dit vraagt om scherpe keuzes bij het maken van nieuw cultuurbeleid, waarbij de bezuinigingen hoe dan ook voor een belangrijk deel bij de "grote drie" zullen komen te liggen.

Visie

De visie die bij het nieuwe cultuurbeleid gehanteerd wordt is "Cultuur in de City of Life Sciences en de Bevrijdingsstad is een dragende pijler van de ontwikkeling van Wageningen als kennisstad met een levendige en bruisende binnenstad".

Uitgangspunten

Uitgangspunt is dat het nieuwe beleid binnen het beschikbare budget wordt geformuleerd. Omdat cultuur bij uitstek geschikt is om de aantrekkelijkheid van een stad te vergroten, wordt er bovendien gestreefd naar kruisbestuiving en versterking van diverse beleidsterreinen:

- Maatschappelijke ondersteuning: cultuur als middel tot participatie;
- Economische Visie Detailhandel en Horeca: behoud van een levendig en vitaal stadscentrum;
- Wageningen: Hart van de Regio FoodValley en City of Life Sciences (aantrekkelijk leefklimaat voor in Wageningen gevestigde kennisinstellingen en bedrijven);
- Het gemeentelijk vastgoedbeleid en de invloed die de gemeente heeft op het vastgoedbeleid van derde partijen.

Proces

Tijdens een interactieve bijeenkomst met mensen uit het culturele veld zijn op basis van deze visie en uitgangspunten, 20 voorlopige doelstellingen gepresenteerd. Vervolgens aangescherpt en met nog twee doelstellingen uitgebreid. Op 4 februari jl. heeft een kick-off bijeenkomst plaatsgevonden om de inwoners van Wageningen te raadplegen over de doelstellingen voor het nieuwe cultuurbeleid. Via social media, de Stad Wageningen en daarbij de mogelijkheid om doelstellingen te prioriteren (enquête/vragenlijst) zijn zoveel mogelijk burgers van Wageningen als adviseur betrokken bij het maken van het nieuwe cultuurbeleid. Hierbij is aangegeven dat de uitkomsten van de "enquête" een advies is aan de gemeente¹. Tijdens dit proces hebben we gemerkt dat de stad bijzonder sterk betrokken is bij kunst en cultuur (denk alleen al aan de ruim 1200 ingediende vragenlijsten!). Veel inwoners en direct betrokkenen bij culturele instellingen hebben aangegeven dat zij het erg lastig vonden om te prioriteren.

De uitkomsten van het prioriteren van doelstellingen en de inhoudelijke reacties uit de stad zijn verzameld en verwerkt. De reacties zijn meegenomen in het vervolgproces (zie bijlagen 1 en 2). Met een aantal culturele instellingen is gesprekken gevoerd om budgetten te koppelen aan doelstellingen, zodat deze op een efficiënte, effectieve en doelmatige wijze bereikt kunnen worden.

Cultuurliefhebbers zijn over het algemeen geïnteresseerd in een breed cultuuraanbod. Maar gelet op de financiële randvoorwaarde, moet er toch wat veranderen. Vanaf het begin van dit proces is het duidelijk dat het nieuwe cultuurbeleid grote consequenties zal hebben voor culturele instellingen van onze stad. Uit alle contacten is gebleken dat veel waarde wordt gehecht aan goed overleg en een goede uitleg over de keuzes die daarvoor gemaakt moeten worden. Er is daarom besloten om met alle organisaties die fors geraakt worden door bezuinigingen in gesprek te gaan om het voorstel uit te leggen en de consequenties van de bezuinigingen aan te horen. Bij de voorbereiding van het concept nieuw cultuurbeleid zijn onze inwoners, instellingen en organisaties in de gelegenheid gesteld te reageren. Dit heeft geleid tot de totstandkoming van dit concept nieuw cultuurbeleid. Om het draagvlak bij de definitieve vaststelling van het nieuw beleid te vergroten wordt ervoor gekozen om een inspraakprocedure overeenkomstig afdeling 3.4 Awb te houden. Het concept nieuw cultuurbeleid zal gedurende 6 weken ter inzage worden gelegd, waarbij ingezetenen en belanghebbenden in de gelegenheid worden gesteld om hun zienswijze kenbaar te maken. De gemeenteraad neemt uiteindelijk een besluit over het nieuwe cultuurbeleid.

¹ In de bijeenkomsten is voor alle duidelijkheid aangegeven dat de gemeente de keuze heeft een advies op te volgen, aan te passen, of naast zich neer te leggen wel natuurlijk altijd gemotiveerd.

Hoofdstuk 1

Algemene ontwikkelingen op het gebied van kunst en cultuur

Nog steeds bestaat er een verdeling in taken en verantwoordelijkheid tussen de verschillende overheden op het terrein van kunst en cultuur. Het rijk is verantwoordelijk voor de landelijke culturele basisinfrastructuur, inclusief de aansturing van de cultuurfondsen en voor de financiering van het beheer van de rijkscollectie. De provincies zetten zich in voor de diversiteit en spreiding van culturele voorzieningen in de regio en zijn verantwoordelijk voor de financiering van regionaal erfgoed, waaronder provinciale collecties en musea. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor accommodaties voor podiumkunsten en voor de financiering van het beheer van gemeentelijke collecties en musea.²

Het landelijk cultuurbeleid

Het landelijk cultuurbeleid is erop gericht een sterke cultuursector te creëren die minder afhankelijk wordt van de overheid. Tegelijkertijd blijft de rijksoverheid verantwoordelijk voor een hoogwaardig cultureel aanbod in het hele land. De culturele instellingen en cultuurfondsen die subsidie van het Rijk krijgen, vormen samen de landelijke basisinfrastructuur. Het Rijk financiert bijvoorbeeld symfonieorkesten, opera en rijkscollecties van musea zoals het Kröller-Müller museum en het Openluchtmuseum.

De Rijksoverheid heeft voor de periode 2013- 2016 de volgende speerpunten voor het cultuurbeleid:

- Internationalisering: de culturele sector heeft mogelijkheden om zich internationaal te presenteren, bijvoorbeeld door uitwisseling van kunst of in kunst- en cultuurprogramma's.
- Cultuureducatie: zo veel mogelijk kinderen en jongeren komen in aanraking met de rijkdom van cultuur.
- Vernieuwing en talent: kunstinstellingen krijgen de mogelijkheid kunst te ontwikkelen en te laten zien die nog niet bij een breed publiek bekend is.
- Ondernemerschap: instellingen versterken hun band met (mogelijke) financiers, boren andere inkomstenbronnen aan en zoeken nieuwe markten. Op die manier vergroten zij hun inkomsten. De instellingen krijgen hierbij ondersteuning van het Rijk.

Landelijke ontwikkelingen

Bij de bezuinigingen ontziet de Rijksoverheid zoveel mogelijk de musea, het culturele erfgoed en topinstellingen. Zo kunnen zij op een hoog niveau blijven presteren. Onder topinstellingen vallen bijvoorbeeld dans- of operagezelschappen die (inter)nationaal succes hebben. Sinds 2013 richten culturele instellingen zich meer op ondernemerschap. Zij moeten meer eigen inkomsten binnenhalen en de band met het publiek versterken.

Het kabinet wil kinderen en jongeren op het gebied van cultuur een stevig fundament bieden. Voorwaarden daarvoor zijn een goede verankering van cultuureducatie in het onderwijs en aandacht voor cultuureducatie bij alle culturele instellingen, landelijk en lokaal.

Het kabinet kiest voor een nieuwe aanpak om een stevig fundament voor cultuureducatie te bieden, een aanpak die duidelijkheid schept. Duidelijkheid over wat er van scholen en culturele instellingen wordt verwacht op het gebied van cultuureducatie, bijvoorbeeld door het borgen van

² Beleidsnota Meer dan kwaliteit, OCenW, 10 06 2011.

doorlopende leerlijnen en duidelijkheid over de verantwoordelijkheidsverdeling tussen rijk, provincies en gemeenten. Het nieuwe beleid van het rijk is verwoord in het programma 'Cultuureducatie met kwaliteit'.

Cultuurmakelaars verdwijnen over het algemeen net zo snel als ze zijn gekomen. Grote instellingen krijgen soms de rol voor het bij elkaar brengen van culturele partners, het bieden van podium aan talenten en het borgen van samenwerking. Er blijven her en der broedplaatsen aanwezig en er ontstaan nieuwe samenwerkingsvormen, zoals FabLabs waarbij culturele ondernemers gezamenlijk investeringen doen die het ondernemen bevorderen.

Financieel

De overheid heeft een begrotingstekort en heeft fors bezuinigd. Ook voor subsidies voor kunst en cultuur is de komende jaren minder geld beschikbaar. Vanaf 2013 is er jaarlijks ruim € 700 miljoen gereserveerd. Er wordt structureel € 200 miljoen bezuinigd.

Provinciaal beleid

De provincie Gelderland wil een bijdrage leveren aan de identiteit van Gelderland, aan het ondernemerschap van creatief talent en aan innovatie van de culturele sector. Dit doet zij door in wisselwerking met het Rijk, gemeenten en ondernemers programma's te ontwikkelen. De provincie wil de schatten van Gelderland koesteren, zonder te betuttelen. Cultuur en erfgoed leveren een wezenlijke bijdrage aan de Gelderse samenleving. Cultuur en erfgoed zijn bouwstenen voor een goede economische en maatschappelijke ontwikkeling en bepalen mede de identiteit van Gelderland. Deze visie ligt ten grondslag aan het Cultuur- en erfgoedprogramma 2013-2016 van de provincie.

De provincie neemt het voortouw bij de afstemming met Europa, het werken aan een goede culturele infrastructuur en het ontwikkelen van nieuwe financieringsstrategieën. Niet voor alles wat de provincie belangrijk vindt, neemt ze verantwoordelijkheid. Op het gebied van amateurkunst, vrijwilligersbeleid, participatie en instandhouding van kleinere monumenten ziet de provincie een rol voor de gemeenten. De provincie vindt samenwerking belangrijk en stimuleert.

Financieel

Door ombuigingen is structureel een derde minder budget beschikbaar voor provinciaal cultuur- en erfgoedbeleid. Dit vraagt om scherpe keuzes. De provincie Gelderland heeft in 2013 haar partners benoemd, de gemeente Wageningen is ook aangewezen als partner.

De provincie wil samen met de partners afspraken maken over het nieuwe cultuurprogramma, waarbij het initiatief ligt bij het culturele veld. Op welke manier de partners aanvragen kunnen indienen wordt eind mei door de provincie bekend gemaakt.

Gemeentelijk beleid

In heel Nederland hebben veel gemeenten besloten te bezuinigen op kunst en cultuur. Het merendeel hiervan bezuinigt op (in ieder geval) de bibliotheek. De gemeentelijke bezuinigingen op het openbare bibliotheekwerk leiden bij veel bibliotheken tot een kleiner aantal volwaardige vestigingen, tot een vermindering van openingsuren, tot minder personeel en een kleinere collectie. Daarnaast leiden de bezuinigingen tot meerdere en verschillende verschijningsvormen van de bibliotheek. Sommige bibliotheken keren terug naar de kernfunctie 'lezen en leesbevordering'. De ingezette verbreding van de kernfuncties zoals kennis en informatie, ontwikkeling en educatie, kunst en cultuur, ontmoeting en debat' gaat daarmee teniet. Een andere groep legt zich toe op de educatie en mediaontwikkeling en zet in op digitale media. Leesbevordering wordt hier verbreed naar mediawijsheid. Er ontstaat zo een variëteit aan verschijningsvormen in het bibliotheeklandschap.

Centra voor de kunsten worden in meerdere gemeenten gesloten of omgevormd. De algemene trend in de sector is: minder vaste arbeidscontracten en meer werken met zzp-ers. Bijvoorbeeld door te

werken met een kleine vaste staf met daaromheen een flexibele schil van docenten. Door het accent te leggen op binnenschoolse educatie komen alle kinderen in de leeftijd van 4 tot 16 jaar in aanraking met kunst en cultuur.

Subsidiëring van theaters ligt onder vuur. Een handvol theaters ziet zich genoodzaakt haar deuren te sluiten. Zonder subsidie zien zij geen kans te overleven. Diverse musea vrezen voor hun voortbestaan door wegvallen van subsidies, fondsen en bijdragen van particulieren. Bij subsidiëring van de amateurkunst wordt veelal de kaasschaaf gehanteerd.

In Wageningen is geen rijksinstelling aanwezig. Wel profiteert Wageningen van het Fonds Podiumkunsten, doordat theater Junushoff voldoende en vernieuwend programmeert. De landelijke beleidslijnen (internationalisering, cultuureducatie, vernieuwing en talent en ondernemerschap) kunnen indien gewenst worden meegenomen in het lokale beleid. De provincie Gelderland draagt incidenteel bij om de culturele infrastructuur in Wageningen op peil te houden. Denk hierbij aan subsidies voor de Jongeren Theater School, Podiumbeest en KSB-gelden voor theater Junushoff. Wageningen kan inspelen op het Gelders beleid door, als we hiervoor kiezen, in samenwerking te werken aan een goede culturele infrastructuur.

Financieel

Op Rijksniveau en provinciaal niveau wordt bezuinigd. Dit is ook van invloed op het culturele veld van Wageningen. Zo vervalt bijvoorbeeld de provinciale subsidie aan de Jongeren Theater School. Wij streven er naar om goed op nieuwe financieringsstrategieën van het rijk en de provincie in te spelen.

Hoofdstuk 2

Wagenings cultuurbeleid

Landelijk en provinciaal beleid in het Wageningse cultuurbeleid

Het landelijk en provinciaal cultuurbeleid is van invloed op het beleid in Wageningen. Onderstaand wordt hier kort op ingegaan.

Van Rijk naar stad

Aansluitend aan het Rijksbeleid vinden wij het ook in Wageningen belangrijk dat zoveel mogelijk kinderen en jongeren in aanraking komen met de rijkdom van cultuur (cultuureducatie). Het moment dat kinderen naar school gaan, vinden wij een mooi moment voor de start van de 'leerlijn' cultuureducatie. Tijdens de schoolperiode kunnen kinderen op verschillende momenten actief (meedoen) en passief (kijken naar) leren over de verschillende onderdelen van cultuur, zoals toneel, dans, muziek, literatuur, nieuwe media en combinaties daartussen.

Van het Rijk nemen wij ook het cultureel ondernemerschap in ons beleid over. Dat gaan we lokaal invullen. Net zoals het ontdekken en ondersteunen van talenten.

Van provincie naar stad

Wij delen de Gelderse visie dat cultuur een belangrijke bouwsteen is voor de economische en maatschappelijke ontwikkeling. In onze visie en uitgangspunten komt dit ook naar voren.

In het nieuwe provinciale beleid speelt samenwerking een belangrijke rol. Samenwerking loopt als een rode draad door ons nieuwe beleid heen.

Beleidssterreinen in het Wageningse cultuurbeleid

Cultuur draagt bij aan andere beleidssterreinen en andersom. Hierna worden de belangrijkste beleidssterreinen genoemd die van invloed zijn op het nieuwe cultuurbeleid.

1. Cultuur als middel voor participatie (MO-beleid)

Zowel het deelnemen aan, als het beleven van kunst en cultuur kan een bijdrage leveren aan het participeren in de samenleving. Waar nodig worden kwetsbare inwoners ondersteund bij het passief en actief ervaren van kunst en cultuur. Kunst en cultuur kan een sociaal bindmiddel zijn, waar het gezamenlijk wordt beleefd. Maar omgekeerd kan samenwerking de kunst en cultuur ook versterken, als door ingrijpende bezuinigingen minder geld beschikbaar is. Ons cultuurbeleid gaat uit van samenwerking.³

2. Cultuur als middel tot behoud van een levendig en vitaal stadscentrum (Economisch beleid)

In de Economische Visie Detailhandel en Horeca⁴ is in relatie tot kunst en cultuur het volgende beleidskader opgenomen: Investerings die leiden tot versterking van de binnenstad hebben prioriteit. Nieuwe ontwikkelingen in detailhandel en horeca dienen bij voorkeur in de binnenstad plaats te vinden. Door in het nieuwe cultuurbeleid prioriteit te geven aan het stadscentrum versterkt het cultuurbeleid de binnenstad.

³ Beleidsplan maatschappelijke ondersteuning 2012-2015, Samen voor elkaar! Autonomie en verantwoordelijkheid, januari 2012

⁴ EVDH Next, 18 maart 2013

3. Wageningen: Hart van de Regio FoodValley en City of Life Sciences

Wageningen is City of Life Sciences. Het heeft als hart van de regio een aantrekkelijk leefklimaat voor de in Wageningen gevestigde kennisinstellingen en bedrijven. Mede dankzij het ruime aanbod aan kunst en cultuur dat, ondanks noodzakelijke besparingen, wordt versterkt blijft Wageningen voor onze huidige en toekomstige inwoners aantrekkelijk.

4. Vastgoedbeleid

Wageningen heeft enerzijds te maken met leegstand en anderzijds is er een toenemende vraag van cultureel creatieven om een eigen plek. Deze kans en behoefte wil de gemeente Wageningen ook in haar nieuwe beleid blijven samenbrengen. De gemeente wil het initiatief om een eigen ruimte te beheren ondersteunen en een ruimte daarvoor, al dan niet tijdelijk, beschikbaar stellen. Zoals dat op dit moment wordt uitgevoerd. Dit past ook bij het zogenaamde cultureel ondernemerschap (zie hierna). Buiten dat dit initiatief de leegstand tegengaat en aansluit bij het beleid van de gemeente om actief leegstand tegen te gaan, vergroot het de leefbaarheid van de stad. Daarnaast draagt een broedplaats bij aan de samenwerking tussen de kunstenaars.

Deelterreinen in het Wageningse cultuurbeleid

De Wageningse culturele infrastructuur is onderverdeeld in verschillende disciplines. Hieronder worden deze toegelicht en wordt de relatie hiervan aangegeven met de beleidsterreinen.

1. Amateurkunst

In Wageningen zijn veel verenigingen actief op het gebied van de amateurkunst (toneel-, muziek, dansverenigingen etc.) Voor alle duidelijkheid: het woord amateur is afgeleid van het woord “amare” hetgeen betekent “houden van”. Wij vinden het belangrijk dat talenten zich binnen de amateurkunst kunnen ontwikkelen en presenteren aan een breed publiek. Daarnaast is amateurkunst een prima middel om mee te doen aan de samenleving.

2. Tentoonstellingen en kunstaankopen

Tentoonstellingen en kunstwerken in de Wageningse binnenstad dragen bij aan de aantrekkelijkheid van het stadscentrum en vergroten de aantrekkingskracht van de stad. Door tentoonstellingen krijgen talenten de kans zich aan een breder publiek te presenteren en wordt het publiek op haar beurt weer geïnspireerd. Deze mogelijkheid moet kunnen blijven voortbestaan en waar mogelijk kunnen leegstaande panden hiervoor worden ingezet.

3. Theater

Theater Junushoff is een belangrijke voorziening voor onze binnenstad. Gebleken is dat het theater veel bezoekers trekt naar de binnenstad, zowel vanuit Wageningen als vanuit de regio. Het levert een bijdrage aan een levendig en bruisend stadscentrum. Het biedt een podium voor professioneel theateraanbod maar ook voor laagdrempelige sociaal culturele activiteiten (zoals verenigingen en scholen). Het theater is volgens ons onlosmakelijk verbonden met de identiteit van Wageningen als universiteitsstad. Junushoff bevordert de aantrekkelijkheid van Wageningen als vestigingsstad.

4. Cultuureducatie

Cultuureducatie is gebaseerd op een doorgaande leerlijn die kunst en cultuureducatie in het onderwijs en actieve kunstbeoefening op latere leeftijd met elkaar verbinden. Ieder kind moet kennis kunnen maken met kunst en cultuur. Daarom kun je kunst en cultuureducatie niet aan partijen in de vrije tijd overlaten. In Wageningen is er professionele cultuureducatie binnen het basis- en voortgezet onderwijs. Het cultuureducatiebeleid is verankerd in het schoolbeleid en wordt gecoördineerd door ons kunsteducatiecentrum ‘t Venster. Binnen het onderwijs wordt zo een kunstrijke leeromgeving gecreëerd waarin leerlingen kennismaken met kunst en cultuur, zich kunnen oriënteren en hun talenten kunnen ontdekken.

In de vrije tijd vinden wij ook dat er ruimte moet zijn voor jongeren om deel te nemen aan professionele kunst- en cultuureducatie. De markt zou hierin een grotere rol kunnen gaan spelen, onder regie van 't Venster. De docenten zijn dan niet langer in dienst bij 't Venster. Het centrum blijft wel zorgen voor dwarsverbanden tussen de verschillende disciplines en heeft een ondersteunende rol. Deze nieuwe rol vraagt ook om andere huisvesting.

5. Bibliotheek

De *bbthk* is in Wageningen een plaats waar inwoners van Wageningen uit alle leeftijdsgroepen en alle lagen van de bevolking graag komen. Binnen het concept van de *bbthk* is plaats voor veel verschillende functies zoals het vergaren en delen van kennis en informatie, ontwikkeling en educatie, een podium voor kunst en cultuur, lezen en literatuur en een podium voor ontmoeting en debat. Deze functies versterken elkaar en lopen in elkaar over. Dit maakt het concept succesvol en uniek en zorgt ervoor dat mensen op veel verschillende manieren kunnen meedoen aan de maatschappij. In combinatie met de ligging van de *bbthk* draagt het concept bij aan een levendig stadscentrum.

6. Eenmalige culturele activiteiten

Eenmalige vernieuwende onderscheidende culturele initiatieven (zoals bijvoorbeeld recent de stadsdichter en het project Wageningen Global City), bieden mogelijkheden voor het hele brede cultuurveld waaronder ook amateurkunst. De eenmalige culturele activiteiten geven een belangrijke impuls aan de creativiteit en vernieuwing van de amateurkunst. Ondersteuning hiervan vinden wij passen binnen het nieuwe cultuurbeleid, want dit draagt bij aan een bruisende binnenstad.

7. Museum

Museum de Casteelse Poort is een belangrijk onderdeel van de identiteit van Wageningen als bevrijdingsstad. Het museum beheert de collectie van Wageningen en stelt deze ten toon. Hieronder valt ook de bevrijdingskamer en de wisseltentoonstellingen in het Koetshuis. "Geen heden zonder verleden en geen toekomst zonder het heden", het museum zorgt voor historisch besef.

8. Atelier/oefenruimte

Door het betrekken van (tijdelijk) leegstaande panden, kunnen atelier- en oefenruimten worden gecreëerd waardoor enerzijds culturele creativiteit zoveel mogelijk kan worden ontplooid en anderzijds de leegstand wordt opgeheven waardoor de levendigheid van het stadcentrum zoveel mogelijk blijft gewaarborgd.

9. Film

Het vertonen van kwalitatief hoogwaardige artistieke films inspireert, en draagt bij aan een goed cultureel klimaat van de stad Wageningen. Daarnaast versterkt dit de aantrekkelijkheid van de stad voor kennisinstellingen en bedrijven. Er worden films vertoond die kunstzinnig, historisch of maatschappelijk gezien van belang zijn en toegankelijk zijn voor een divers, internationaal publiek.

10. Cultuurmakelaar

De cultuurmakelaar is bedoeld voor het afstemmen en laten samenwerken van initiatieven in Wageningen op het gebied van kunst en cultuur en het leggen van verbindingen tussen het culturele veld en eigenaren van mogelijke ruimten in Wageningen. Gebleken is dat er voor deze functie in relatie tot overige culturele doelstellingen weinig draagvlak bestaat.

11. Gemeentearchief

Het gemeentearchief beheert gemeentelijke en particuliere archieven van instellingen en personen die belangrijk zijn voor de Wageningse geschiedenis en cultuur. Hij zorgt ervoor dat de archieven in goede materiële staat worden gebracht en behouden blijven. Deels betreft dit een wettelijke taak (beheer gemeentelijke archieven). Zonder deze functie van het gemeentearchief gaan deze archieven verloren

hetgeen uit cultuurhistorisch oogpunt onwenselijk is. Daarnaast werkt het gemeentearchief mee aan educatieve projecten van scholen die betrekking hebben op de geschiedenis van de eigen Wageningse leefomgeving. Gebleken is dat dit onderdeel van het gemeentearchief op weinig draagvlak kan rekenen.

Nieuw Wageningse cultuurbeleid

Hieronder volgt een opsomming van het nieuwe cultuurbeleid, onderverdeeld per onderwerp.

Popcultuur

Bij de consultatie van de stad is gebleken dat er veel draagvlak is voor het in stand houden van de popcultuur binnen Wageningen. Bovendien is in het coalitieakkoord opgenomen dat de gemeente initiatieven voor het starten van een poppodium ondersteunt. Een podium voor poptalent zorgt voor een kweekvijver voor mogelijkheden om talent te ontdekken, te laten ontwikkelen, te laten presenteren en ervan te laten genieten. Dit alles verhoogt de aantrekkelijkheid van Wageningen. Wij kiezen ervoor om in ons nieuwe cultuurbeleid deze functie te versterken onder meer door de samenwerking met andere partijen te stimuleren.

Cultureel ondernemerschap

De gemeente Wageningen stimuleert cultureel ondernemerschap ten behoeve van een bruisende binnenstad. Onder het cultureel ondernemerschap verstaat de gemeente Wageningen het verbreden van de financiële basis, met behoud van het publiek en de artistieke kwaliteit. De culturele instellingen krijgen de opdracht om hun doelstellingen op een bedrijfsmatige manier in te vullen met een verantwoorde besteding van publieke middelen. Samenwerken (bijvoorbeeld bij publiciteit en producties) en samen delen (van materiaal, ruimten etc.) is hier een onderdeel van. De verruiming van de mogelijkheden om reserves op te bouwen, samen en/of zelf het gebouw te exploiteren of commerciële nevenactiviteiten te ondernemen, maken daar deel van uit.

De gemeente Wageningen wil cultureel ondernemerschap aanmoedigen door subsidie te verstrekken aan initiatieven die bijdragen aan duurzaam cultureel ondernemerschap binnen de culturele sector. De bedoeling is dat culturele instellingen met een eenmalige subsidie initiatieven kunnen ontplooiën die hun (cultureel) ondernemerschap blijvend versterken. Een initiatief getuigt van goed ondernemerschap wanneer de aanvrager een beroep doet op meerdere financieringsbronnen en/of dat het initiatief duurzaam bijdraagt aan het genereren van andere inkomstenbronnen dan (gemeentelijke) subsidies.

Om (cultureel) ondernemerschap te stimuleren zijn de afgelopen jaren over de hele wereld FabLabs ontstaan. Dit zijn ruimten waar digitaal aangestuurde machines aanwezig zijn, zoals een 3D-printer en een lasersnijder. Bijvoorbeeld in Arnhem is een FabLab gevestigd. FabLab Arnhem is een experimenteel lab waar het draait om kennis delen en samenwerking. Het past binnen het nieuwe Wageningse cultuurbeleid een FabLab Wageningen te stimuleren. In Wageningen is een FabLab in ontwikkeling.

Broedplaatsen voor creatie en innovatie kunnen een belangrijke plek innemen in het creatieve en economische klimaat van Wageningen. Het is geen toeval dat de initiatiefnemers van het FabLab Wageningen, kunstenaars zijn terwijl toekomstige gebruikers van hetzelfde FabLab wel eens startende ondernemers zouden kunnen zijn. Zowel professionele als amateurkunst en cultuurbeoefenaars in Wageningen hebben behoefte aan niet-commerciële atelier- en oefenruimte. Die behoefte kan omgezet worden in de creatie van echte broedplaatsen.

Samen-voor-elkaar-functie

De culturele keten wordt wel omschreven als het geheel van educatie/leren, produceren, presenteren en interesseren. Binnen en tussen deze schakels/onderdelen is goede samenwerking cruciaal om de

culturele infrastructuur zo goed mogelijk intact te houden en te laten functioneren. Samenwerking op het onderdeel educatie kan ook leiden tot gezamenlijke producties die vervolgens gezamenlijk worden gepresenteerd. En in samenwerking kunnen mensen voor deze presentatie worden geïnteresseerd door middel van PR etc. Op deze manier kunnen verenigingen en instellingen ook optimaal gebruik maken van elkaars talenten, kennis en kunde. Met het nieuwe beleid willen we samenwerking op een andere manier gaan ondersteunen. Het is de bedoeling dat meer dan voorheen verenigingen en instellingen met elkaar de samenwerking gaan zoeken. In het kader van de uitvoering van het beleidsplan Maatschappelijke Ondersteuning (het domein cultuur als middel voor participatie) wordt al steeds meer de samenwerking gezocht om cultuur nog meer in te zetten om iedereen aan de samenleving te laten meedoen, met de nadruk op de kwetsbare inwoners. In het brede culturele veld willen we, ook om de samenwerking te bevorderen, gaan werken met de zogenaamde "samen-voor-elkaar-functie", deze wordt hierna uitgelegd.

De culturele instellingen krijgen, meer dan voorheen, een bredere maatschappelijke verantwoordelijkheid in en buiten het culturele veld. Wij verwachten dat de grote drie instellingen, *bbk*, Junushoff en 't Venster, actief samenwerking opzoeken om de doelstellingen en uitgangspunten van het nieuwe cultuurbeleid vorm te geven. Een breed netwerk is hiervoor een voorwaarde. De gemeente verwacht dat de drie partijen concreet meedenken met het culturele veld in de stad en zoeken naar verbindingen om de Wageningse cultuursector te versterken. Dit is ook van belang, omdat de functie van cultuurmakelaar in het nieuwe beleid komt te vervallen. Deze functie wordt uitgevoerd door de grote drie instellingen die al in Wageningen actief zijn op het gebied van kunst en cultuur. Zij gaan ook talent ontdekken, als mentor optreden en geven hen een podium. Vanzelfsprekend gebeurt dit in overleg met het culturele veld. In Nijmegen wordt momenteel een soortgelijke functie (de intendantfunctie) geïmplementeerd. Ook vragen we de grote organisaties aandacht te hebben voor het vroegtijdig bekendmaken van hun (voorgenomen) programmering (waaronder themajaren), zodat kunstenaars hier tijdig op in kunnen springen.

Talentontwikkeling

Kinderen zijn durvers. Anders dan een volwassene is een kind niet bang om fouten te maken. Ooit, ergens tijdens ons leven verliezen we dat vermogen om onze mogelijkheden te onderzoeken. Je kunt je talenten niet ontdekken als je niet op ontdekkingstocht gaat. Je kunt je talenten niet ontwikkelen als je niet bereid bent om risico's te nemen. En daarom is deelname aan kunst en cultuur essentieel: zo bied je kinderen, jongeren en volwassenen blijvend kansen op het ontdekken en ontwikkelen van hun eigen talenten. De basis voor de actieve deelname aan kunst en cultuur wordt gelegd door cultuureducatie in het onderwijs en amateurkunst. Daarom willen wij talentontwikkeling binnen het onderwijs extra stimuleren. Daarnaast blijven wij talenten binnen de amateurverenigingen ondersteunen. In het nieuwe beleid is over de gehele breedte van het culturele veld meer aandacht voor talenten. Voor extra activiteiten komt een nieuw subsidiebudget beschikbaar.

Uniek Wageningen

Met meer dan 160 nationaliteiten is het internationale karakter van Wageningen onbetwist: de wereld zit in Wageningen en Wageningen zit in de wereld. Cultuur in internationale context stimuleert het vestigingsklimaat. Wie zich hier vestigt, maakt gebruik van het Wageningse cultuuraanbod, dat vaak ook toegankelijk is voor mensen die de Nederlandse taal niet machtig zijn. De gemeente Wageningen vindt het belangrijk dat ook de anderstalige inwoners op de hoogte zijn van het culturele aanbod en hieraan kunnen deelnemen. Daarom willen wij graag dat alle culturele organisaties hun aanbod beter toegankelijk maken, (zowel in programmering als in marketing), voor de internationale Wageningers. Dit geldt ook voor de (internationale) studenten die in Wageningen wonen, leven en studeren. Waar mogelijk wordt samenwerking met Wageningen UR gezocht.

Het feit dat in Wageningen de capitulatie, die een einde maakte aan de Tweede Wereldoorlog, is getekend, maakt Wageningen bijzonder. In de stad kom je hier op verschillende plekken en op verschillende manieren mee in aanraking. Dit is met name geconcentreerd rond het 5 Mei plein, denk aan hotel 'De Wereld'. Maar ook de bevrijdingskamer in het museum is hier een voorbeeld van. En, last but not least, het bevrijdingsfestival op 5 mei.

Diversiteit

Wageningen is een internationale stad en is anders dan de omliggende gemeenten. Het aanbod aan kunst en cultuur verschilt ook van de buurgemeenten. Het is opvallend divers samengesteld. Van 'Het Depot', via *bblthk*, tot Culturele Ronde. Van Harmonie, via Wjetserenski, tot Sempre Sereno. Van Reinwaterkelder, via Movie W, tot Junushoff. Van Popronde, via Beelden op de Berg, tot Leeffestival. Enz. enz. Deze culturele activiteiten passen bij de diversiteit van Wageningen. De gemeente Wageningen vindt alles belangrijk, maar is niet overal verantwoordelijk voor. We willen wel bewaken dat de diversiteit in het totaal aan culturele uitingen gewaarborgd blijft. Daar is ons nieuwe beleid op gericht.

Financiën

Zoals genoemd ontkomt de gemeente Wageningen er niet aan te bezuinigen op cultuur. Er moet structureel € 380.000,- bezuinigd worden. In hoofdstuk 3 wordt dit nader toegelicht.

Hoofdstuk 3

Nieuw Wageningse cultuurbeleid in geld uitgedrukt

De gemeenteraad heeft besloten dat een jaar na het vaststellen van het nieuwe cultuurbeleid € 380.000,- bespaard moet worden. Deze besparing mag niet tot onacceptabele gevolgen leiden. Het subsidiebedrag dat in 2013 verleend wordt, bedraagt ongeveer 2,7 miljoen euro, waarvan 'de grote drie' 2,4 miljoen subsidie ontvangen.

We hebben de stad gevraagd ons te adviseren over het nieuwe cultuurbeleid. De resultaten hiervan zijn te vinden in bijlage 1. In het vorige hoofdstuk is ons nieuwe cultuurbeleid beschreven. Vanuit deze inhoud kijken we naar het nieuwe cultuurbeleid en wat daar het beste bij past. Op basis hiervan wordt het financiële beleid voor het cultuurbeleid ingericht.

De stem van de stad

De stad heeft gesproken. Een aantal belangrijke wensen uit de stad hebben we gehonoreerd in het nieuwe cultuurbeleid. Sommige doelstellingen zijn klip en klaar minder belangrijk bevonden. Dit geldt voor de twee doelstellingen van de functie cultuurmakelaar. Voor beide doelstellingen wordt voorgesteld de subsidiëring te stoppen, hetgeen € 30.000,- op levert. De niet-wettelijke doelstelling van het gemeentearchief als partij die meewerkt aan educatie wordt, zo is ons voorstel, als onderdeel van de dienstverlening geschrapt (besparing € 18.000,-). Sommige doelstellingen van de *bbthk* hebben een relatief laag aantal stemmen ontvangen, hier houden we rekening mee bij het invullen van de bezuinigingen. Tentoonstellingen en kunstaankopen worden door de stad minder belangrijk gevonden. Er is veel gestemd voor de functie Poppodium en er is budget nodig om deze doelstelling te kunnen bereiken. Hier willen we gehoor aan geven door jaarlijks € 5.000,- euro hiervoor te reserveren.

Efficiënte, effectieve en doelmatige cultuureducatie

Sommige landelijke ontwikkelingen gelden ook voor Wageningen en kunnen als voorbeeld dienen voor het ter plaatse op een efficiënte, effectieve en doelmatige manier bereiken van doelstellingen. De wijze waarop 't Venster op dit moment de cultuureducatie verzorgt voor de binnenschoolse activiteiten (primair en voortgezet onderwijs) en de buitenschoolse activiteiten (cursussen etc. voor jeugd en volwassenen in de vrije tijd) heeft jarenlang gefunctioneerd en is steeds verder geoptimaliseerd.

Wij willen het centrum voor de kunsten laten omvormen tot een kleiner centrum voor cultuureducatie waarbij de belangrijkste doelstelling cultuureducatie met kwaliteit voor het onderwijs is. Daarnaast kan het centrum de regiefunctie vervullen ten aanzien van de buitenschoolse cultuureducatie, zonder zelf de activiteiten aan te bieden. Op deze wijze ontstaat een kleine organisatie met beperkte personeels- en huisvestingslasten en worden de activiteiten zelf door 'de markt' overgenomen. Het pand aan de Wilhelminaweg dat momenteel voor de buitenschoolse activiteiten wordt gebruikt is qua energielasten zeer onvoordelig en brengt hoge lasten met zich mee. Op termijn is hier een forse besparing mogelijk en worden beide doelstellingen op een efficiënte, effectieve en doelmatige manier bereikt. De besparing wordt geraamd op jaarlijks € 250.000,-.

Samenwerken, kiezen en versterken

De binnenstad is gebaat bij eenmalige culturele activiteiten die hier plaats vinden, daarom is een deel van het budget bestemd voor vernieuwende activiteiten die door de amateurkunstverenigingen worden uitgevoerd. Het budget voor eenmalige culturele activiteiten is dan ook gekoppeld aan het budget voor de amateurkunst. Wij kiezen er voor het budget voor eenmalige activiteiten te behouden.

De amateurkunst speelt een belangrijke rol bij cultuur als middel tot participatie en ook vanuit deze invalshoek stellen wij voor deze doelstelling te blijven subsidiëren met hetzelfde budget als nu het geval is.

Tentoonstellingen en nieuwe kunstwerken bevorderen de uitstraling van de binnenstad. De binnenstad moet aantrekkelijk blijven voor bezoek. Momenteel is een beperkt budget hiervoor beschikbaar en dit willen we handhaven.

Uit diverse onderzoeken blijkt dat het huidige concept van de *bblthk* veel bezoekers naar de binnenstad brengt. Velen combineren een bezoek aan de *bblthk* met een bezoek aan een andere plek in het stadscentrum. Wij willen het huidige concept waarbij alle vijf doelstellingen hun eigen bijdrage aan leveren overeind houden. De verbouwing in het pand van de *bblthk* is met het oog op dit concept gerealiseerd. Toch ontkomen we er niet aan een forse taakstelling aan de *bblthk* op te leggen. Het voorstel is een bedrag van structureel € 100.000,- per jaar op de *bblthk* in te boeken.

Het theater in de binnenstad kost de gemeente Wageningen subsidiegeld. Maar, het hebben en exploiteren van een theater levert een stad ook geld op. Per saldo, zo blijkt uit het onderzoek "Muziek in de stad" van Gerard Marlet, is de aanwezigheid van een theater financieel aantrekkelijk. Ook trekt het bezoekers naar de binnenstad van Wageningen. Daarnaast draagt het theater nadrukkelijk bij aan de aantrekkelijkheid van het leefklimaat voor van in Wageningen gevestigde kennisinstellingen en bedrijven. Junushoff willen we dan ook behouden voor de stad. Wel zijn wij van mening dat het theater meer inkomsten kan genereren uit horeca, verhuur, kaartverkoop en samenwerking. Vanuit dit oogpunt wordt voorgesteld om ook bij het theater een bezuinigingstaakstelling van structureel € 25.000,- neer te leggen.

Het vastgoedbeleid willen we als middel blijven gebruiken om cultuur te verankeren in onze gemeente en waar mogelijk in te zetten om broedplaatsen mogelijk te maken. Dit verloopt voor de gemeente budgettair neutraal.

De dienstverlening van het gemeentearchief zal worden versoerd, in eerste instantie levert dit € 18.000,- op en vanaf 2016 komt hier € 34.500,- bij. Vanaf dat moment worden enkel en alleen nog maar wettelijke taken door het gemeentearchief uitgevoerd.

Om het cultureel ondernemerschap te bevorderen stellen we een bescheiden budget van jaarlijks € 10.000,- hiervoor beschikbaar.

Voor de samen-voor-elkaar-functie willen we een structureel budget van € 22.500,- beschikbaar gaan stellen.

Voor talentontwikkeling wordt een stimuleringsbudget van € 5.000,- vrijgemaakt.

In bijlage 3 zijn twee scenario's voor de bezuinigingen opgenomen, waarbij wij kiezen voor het scenario 2 genaamd 'de stem van de stad in combinatie met ontwikkelingen en uitgangspunten'.

Deze keuze is gemaakt op basis van het volgende:

- 1) De stad heeft gesproken, sommige doelstellingen zijn klip en klaar als minder belangrijk bevonden. Dit geldt voor de twee doelstellingen van de functie cultuurmakelaar en de niet-wettelijke doelstelling van het gemeentearchief. Sommige doelstellingen van de *bblthk* hebben een relatief laag aantal stemmen ontvangen.
- 2) Sommige landelijke ontwikkelingen gelden ook voor Wageningen en kunnen als voorbeeld dienen voor het ter plaatse op een efficiënte, effectieve en doelmatige manier bereiken van doelstellingen. Er zijn gemeenten die het centrum voor de kunsten laten omvormen tot een kleiner centrum voor cultuureducatie waarbij de belangrijkste doelstelling cultuureducatie met kwaliteit voor het onderwijs is. Daarnaast kan een dergelijk centrum de regiefunctie vervullen ten aanzien van de buitenschoolse cultuureducatie, zonder zelf de activiteiten aan te bieden. Op deze wijze ontstaat een kleine organisatie met beperkte personeels- en huisvestingslasten en worden de activiteiten zelf door 'de markt' overgenomen. Als voor deze vorm wordt gekozen is op termijn een forse besparing bij 't Venster mogelijk.
- 3) Vanuit inhoud, de inhoudelijke uitgangspunten en conceptvisie, kijken we naar het nieuwe cultuurbeleid en wat daar het beste bij past. Met daarbij als financiële randvoorwaarde de bezuiniging van € 380.000,- structureel en de door de raad aangenomen motie dat dit niet tot onacceptabele gevolgen mag leiden. De binnenstad is gebaat bij eenmalige culturele activiteiten die hier plaats vinden, daarnaast is een deel van dit budget bestemd voor

vernieuwende activiteiten die door de amateurkunstverenigingen wordt uitgevoerd. Ook tentoonstellingen en nieuwe kunstwerken bevorderen de uitstraling van de binnenstad. Uit diverse onderzoeken blijkt dat het huidige concept van de bblthk veel bezoekers naar de binnenstad brengt. Graag willen we het huidige concept waarbij alle vijf doelstellingen hun eigen bijdrage aan leveren behouden. De verbouwing in het pand van de bblthk is ook met het oog op dit concept gerealiseerd. Het theater in de binnenstad kost de gemeente Wageningen subsidiegeld. Maar, het hebben en exploiteren van een theater levert een stad ook geld op. Per saldo, zo blijkt uit het onderzoek "Muziek in de stad" van Gerard Marlet is de aanwezigheid van een theater financieel aantrekkelijk. Ook trekt het bezoekers naar de binnenstad van Wageningen. Daarnaast draagt het theater nadrukkelijk bij aan het vergroten van de aantrekkelijkheid van het leefklimaat voor van in Wageningen gevestigde kennisinstellingen en bedrijven. De amateurkunst speelt een belangrijke rol bij cultuur als middel tot participatie en ook vanuit deze invalshoek stellen wij voor deze doelstelling te blijven subsidiëren. Het vastgoedbeleid willen we als middel blijven gebruiken om cultuur te verankeren in onze gemeente en waar mogelijk in te zetten om broedplaatsen mogelijk te maken. In principe zou dit budgettair neutraal moeten verlopen. Scenario 2 zorgt ervoor dat de culturele infrastructuur wordt versterkt. Samenwerking speelt hierin een cruciale rol. Wij kiezen ervoor de cultuureducatie op een andere manier vorm te geven, het concept van de *bblthk* te bewaren en ruimte te creëren voor nieuw beleid.

In bijlage 4 is een tabel opgenomen met daarin de doelstellingen, die op basis van scenario 2 gehandhaafd blijven. Deze doelstellingen zijn onderverdeeld naar de vier uitgangspunten van ons nieuwe cultuurbeleid. Daarnaast zijn aan de doelstellingen organisaties en bedragen gekoppeld.

Bijlage 5 geeft een overzicht van wat organisaties nu krijgen, wat bezuinigd wordt en wat overblijft.

Bijlage 1: Enquêtes/vragenlijsten

Aan de inwoners van Wageningen is gevraagd om 22 doelstellingen, op de verschillende terreinen van het nieuwe cultuurbeleid, te prioriteren. De doelstellingen konden door middel van het uitdelen van punten worden geprioriteerd. Men kon maximaal vijf keer punten uitdelen aan een doelstelling: Eén keer vijf punten, één keer vier punten, één keer drie punten, één keer twee punten en ten slotte één keer één punt. De enquête/vragenlijst is gepubliceerd in de "Stad Wageningen", op de website www.wageningen.nl/cultuur en meegegeven bij een aantal culturele instellingen zoals Junushoff, *bblthk*, 't Venster, gemeentearchief en museum. Inwoners konden de geprioriteerde doelstellingen vervolgens inleveren bij deze instellingen en daarnaast ook digitaal en fysiek bij het Stadhuis en Stadskantoor. In totaal zijn er 1220 enquêtes ingeleverd. De grafieken geven de uitkomst weer, waar men adviseert subsidie te geven. Daarnaast zijn ze ingedeeld op inleverwijze. Op de horizontale as staan de doelstellingen weergegeven en op de verticale as het totaal aantal punten.

De doelstellingen die geprioriteerd konden worden, zijn:

1. Amateurkunst talenten

Talenten kunnen zich ontwikkelen bij Wageningse amateurkunstverenigingen (toneel-, muziek-, dansverenigingen etc.) die zich presenteren aan een breed publiek in de binnenstad.

2. Tentoonstellingen

Er worden tentoonstellingen in de Wageningse binnenstad georganiseerd door kunstenaars.

3. Professionele Kunstwerken

Er komen extra professionele kunstwerken in de Wageningse binnenstad.

4. Podium Professioneel theater Junushoff

Er is een podium in Wageningen met een professioneel theateraanbod.

5. Podium sociaal cultureel theater Junushoff

Er is een podium in Wageningen voor laagdrempelige sociaal culturele activiteiten (zoals verenigingen en scholen).

6. Professioneel kunst & cultuureducatie 't Venster

Er is professionele kunst- en cultuureducatie in Wageningen binnen het basis en voortgezet onderwijs.

7. Professionele kunst & cultuureducatie voor jongeren tot 23 jaar 't Venster

Er is professionele kunst- en cultuureducatie in de Wageningse binnenstad voor jongeren tot 23 jaar in de vrije tijd.

8. *Bblthk* kennis en informatie

Er is een bibliotheek in Wageningen voor kennis en informatie.

9. *Bblthk* ontwikkeling en educatie

Er is een bibliotheek in Wageningen voor ontwikkeling en educatie.

10. *Bblthk* podium kunst en cultuur

De bibliotheek moet een podium voor kunst en cultuur zijn.

11. *Bblthk* lezen en literatuur

Er is een bibliotheek in Wageningen voor lezen en literatuur.

12. *Bblthk* podium ontmoeting en debat

De bibliotheek is een podium voor ontmoeting en debat in het stadscentrum.

13. Eenmalige culturele activiteiten

Er is in de Wageningse binnenstad ruimte voor eenmalige vernieuwende onderscheidende initiatieven op het culturele terrein (zoals bijvoorbeeld recent de stadsdichter & project Wageningen Global City).

14. Museum de Casteelse Poort

Er is een museum dat de collectie van Wageningen beheert en tentoonstelt (met vaste en wisseltentoonstellingen).

15. Atelier/ oefenruimte

Er zijn atelier-, opslag- en oefenruimtes in Wageningen.

16. Filmhuis Movie W

Er is een podium voor kleinschalige, kwalitatief hoogwaardige, artistieke films in de Wageningse binnenstad.

17. Cultuurmakelaar afstemmen

Er is een cultuurmakelaar voor het afstemmen en laten samenwerken van initiatieven in Wageningen op het terrein van kunst en cultuur.

18. Cultuurmakelaar verbinden

Er is een cultuurmakelaar voor het leggen van verbindingen tussen het culturele veld en eigenaren van mogelijke ruimten in Wageningen.

19. Gemeentearchief bewaart

Er is een gemeentearchief dat de archieven bewaart van de gemeente en van particuliere instellingen en personen die belangrijk zijn voor de Wageningse geschiedenis en cultuur, en die anders verloren zouden gaan.

20. Gemeentearchief meewerkt

Er is een gemeentearchief dat meewerkt aan educatieve projecten van scholen en andere onderwijsinstellingen die betrekking hebben op de geschiedenis van de eigen (Wageningse) leefomgeving.

21. Popcultuur

Er is een podium voor popcultuur in de Wageningse binnenstad.

22. Cultureel ondernemerschap

Gemeente Wageningen stimuleert cultureel ondernemerschap ten behoeve van een bruisende binnenstad.

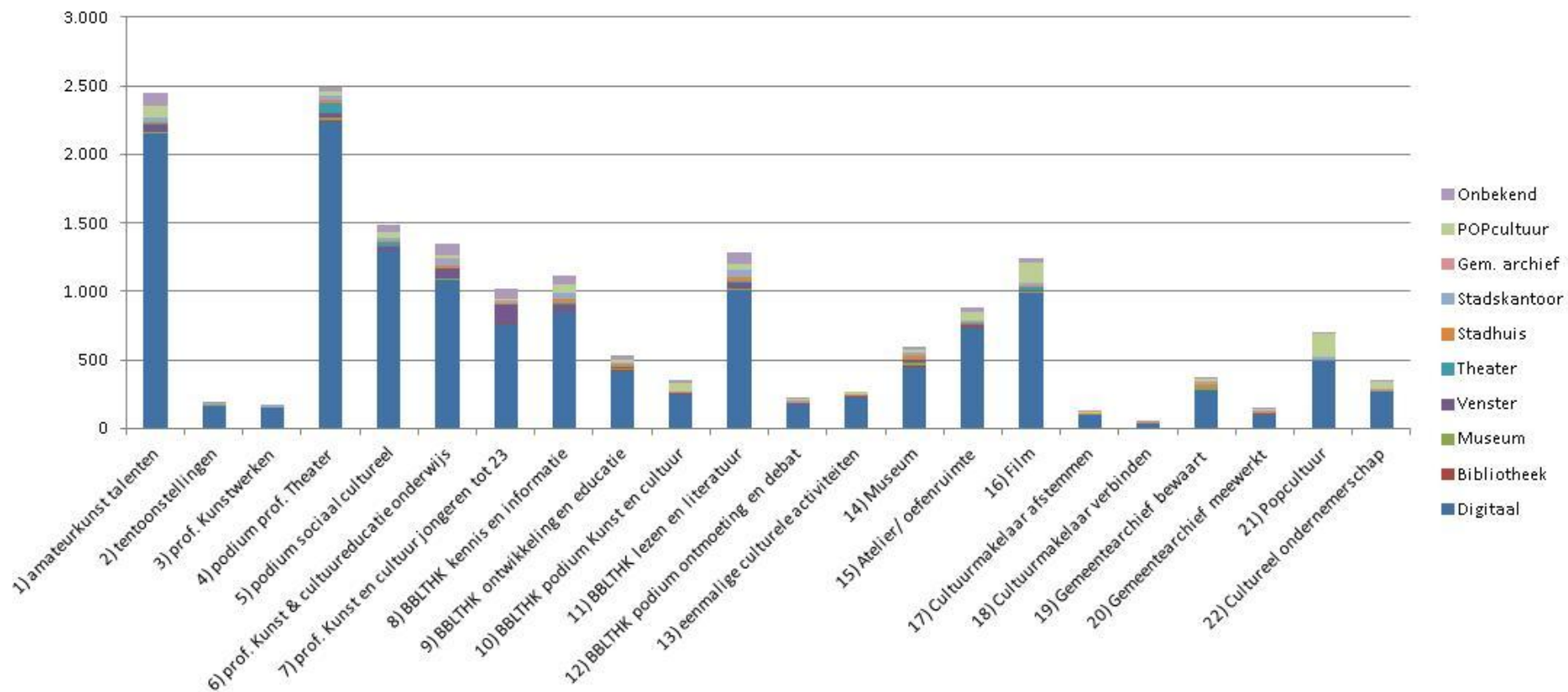
In totaal zijn 1220 enquêtes ingeleverd. Het grootste gedeelte hiervan is digitaal ingevoerd door 1004 personen. Bij de digitale variant van de enquête werden een kleine 5% van de punten onjuist of een tweede maal verdeeld. Deze zijn niet meegerekend bij de totale stemming. Het overige gedeelte (217 enquêtes) is schriftelijk ingeleverd. Deze zijn vervolgens opgesplitst in waar ze zijn ingeleverd en afkomstig zijn van, namelijk digitaal, *bblthk*, museum Casteelse Poort, Muziekschool 't Venster, Junushoff Theater, stadhuis, stadskantoor, Gemeente archief, POP cultuur en tot slot Onbekend.

In onderstaand schema is weergegeven waar en/of hoe de enquêtes zijn ingeleverd.

totaal aantal ingeleverde enquêtes	digitaal	<i>Bblthk</i>	Museum	Venster	Theater	Stadhuis	Stads-kantoor	Gemeente archief	POP-cultuur	Onbekend	totaal aantal
	1.004	3	9	35	16	19	25	4	60	45	1.220

Totaalbeeld

In onderstaande grafiek wordt weergegeven welke doelstellingen de bewoners van Wageningen het belangrijkst vinden. Uit de inname van de enquêtes zowel digitaal als op papier valt te concluderen dat doelstelling 4 “Er is een podium in Wageningen met een professioneel theateraanbod” het hoogste geprioriteerd is. Direct gevolgd door doelstelling 1: “Talenten kunnen zich ontwikkelen bij Wageningse amateurkunstverenigingen (toneel-, muziek-, dansverenigingen etc.) die zich presenteren aan een breed publiek in de binnenstad”. Doelstelling 5: “Er is een podium in Wageningen voor laagdrempelige sociaal culturele activiteiten (zoals verenigingen en scholen)” is de derde doelstelling op rij, die het hoogste scoort.

Bijlage 2:

De inwoners van Wageningen hebben zich zeer betrokken getoond. Naast het geven van punten is er ook inhoudelijk gereageerd. Zowel als toelichting op de vragenlijsten als via de mail. Deze reacties zijn vertaald en geïnventariseerd in quotes.

Quotes cultuurbeleid	Aantal
<i>bb thk</i> is belangrijk voor de stad: ontwikkeling, het participeren in de samenleving van jong en oud	18
Onterecht dat 't Venster maar subsidie krijgt voor mensen tot 23 jaar!	18
t Venster is belangrijk in Wageningen voor cultuureducatie voor kinderen en jongeren.	14
betaalbare amateurkunst is belangrijk voor participatie, ontwikkeling en het aantrekken van kenniswerkers	13
Proffesioneel theateraangebod hoort in Wageningen als universiteitsstad aanwezig te zijn	12
<i>bb thk</i> is een basisbehoefte in de stad	11
Movie-W is laagdrempelig bevordert participatie, culturele ontwikkeling en nieuwe inzichten, hoort bij een studentenstad	10
t Venster is belangrijk in Wageningen voor cultuureducatie voor jong en oud, anders veel "zwart" onderwijs"	9
laagdrempelig cultureel aanbod is belangrijk	8
Kleine en laagdrempelige podia (Wilde Wereld) dragen onevenredig veel bij aan een aantrekkelijk cultureel Wageningen	7
Gemeentearchief is belangrijk voor onze nazaten	7
Popcultuur is belangrijk, ook voor studenten	6
Museum is belangrijk voor educatie en het toerisme	5
alles is belangrijk; een leven zonder cultuur is als een aardappel zonder jus, cultuur is voedsel voor de geest	5
Stimuleer cultuurbeoefening door de inwoners van Wageningen zelf.	4
Cultuur is belangrijk voor een bruisende stad met een duidelijk gezicht: zorgt voor sociale cohesie.	4
Belangrijk dat kinderen en jongeren de kans krijgen om culturele talenten te ontdekken, jeugd heeft toekomst	4
Gemeentelijk beleid moet een zo breed mogelijk publiek faciliteren	4
Cultuureducatie hoort op scholen thuis (andere financiering), zet kunstenaars en theatermakers in	3
doelstellingen bibliotheek erg belangrijk, ondersteunen elkaar en kunnen niet los van elkaar gezien worden	3
Geschiedenis (verleden) en kennisoverdracht is belangrijk wanneer dit gericht is op de toekomst	3
Muziek brengt mensen bij elkaar	3
Aantal instellingen wordt in de doelstellingen meer genoemd dan anderen, hoe gaat de gemeente daarmee om?	3

t Venster moet niet verder afbrokkelen, bezuinig nu maar bij Junushoff/ bibliotheek/film	2
<i>bblthk</i> is laagdrempelig en veilig	2
Atelier en oefenruimte is belangrijk	2
Gemeente moet zich richten op zaken die moeilijk te organiseren of realiseren zijn voor particulieren en onderwijsinstellingen	2
Cultureel ondernemerschap bevordert levendigheid van de stad	2
kunstwerken belangrijk: wel aandacht voor beheer en onderhoud	2
kunstwerken hebben lage prioriteit	2
Binnen de doelstellingen is alleen ruimte voor "witte" cultuur. Culturele minderheden willen juist hun eigen cultuur beleven	2
De gemeente Wageningen wil een passend klimaat bieden aan kenniswerkers, zoek de samenwerking met de WUR	2
t Venster is minder belangrijk voor volwassenen	1
t Venster moet niet verder afbrokkelen	1
Er zijn te weinig podia op niveau voor muziek en dans	1
Er moet meer voor jongeren worden georganiseerd	1
Ontwikkel het oude postkantoor tot poppodium/-club	1
Kosten <i>bblthk</i> voor jongeren moet omlaag	1
Laat Popcultuur het podium van de bibliotheek gebruiken	1
Belangrijk dat bibliotheek een stille studeerplek is: muziek, film en theater horen hier niet thuis	1
Er wordt te veel aandacht aan de bibliotheek besteed, educatie kan ook door het museum worden verzorgd	1
Geen geld meer naar de bibliotheek	1
Privé hobby's moeten zelf betaald worden en niet vanuit gemeenschapsgeld bekostigd worden	1
Eenmalige activiteiten is vooral ook het leeffestival	1
Door de reductie van subsidie aan kunstenaarsplatform moeten veel kunstenaars uitwijken naar buurgemeenten	1
Er moet aandacht zijn voor klassieke muziek en natuur	1
Verenigingen en scholen moeten podium krijgen om zich te laten zien	1
Breng 't Venster en theater Junushoff bij elkaar in één gebouw	1
theater niet voor grote producties	1
theater moet betaalbaar zijn qua exploitatie	1
verplaats de <i>bblthk</i> gericht op jeugd en jongeren naar het terrein rond Pantarijn en de Vlinder	1
Waarom geen inkomensdifferentiatie toepassen om geld te besparen	1
Cultuur levert de stad ook economisch iets op!	1

Bijlage 3:

Scenario's

Scenario 1: De stem van de stad

In de maand februari jl. zijn er ruim 1200 (1220) ingevulde vragenlijsten bij de gemeente Wageningen binnen gekomen. 82% hiervan is digitaal aangeleverd. 18% is op papier ingevuld en ingeleverd bij één van de zeven inleverpunten (*bblthk*, Junushoff, 't Venster, museum, gemeentearchief, Stadhuis en Stadskantoor). Gelet op het kleine aantal enquêtes dat op de fysieke inleverpunten zijn aangeleverd wordt alleen rekening gehouden met het totaalbeeld. Wel wordt vermeld dat de 'eigen' doelstellingen per inleverpunt goed hebben gescoord. Zo kregen bij inleverpunt 't Venster de twee doelstellingen rond cultuureducatie verreweg de meeste stemmen. Men kon van de 22 doelstellingen vijf doelstellingen punten geven en wel vijf, vier, drie, twee en één punt. Per doelstelling geeft de stem van de stad de volgende prioriteit:

Scenario 1: stem van de stad		Wat kost het ons nu (2013)	Bezuiniging	Kosten die nu niet op begroting staan	Opmerkingen
1	Prof. Theater	691.000			Excl. onderhoudssubsidie
2	Amateurkunst talenten	65.500			
3	Theater SCW	68.000			en 25.000 zaalhuursubsidie
4	Cultuureducatie onderwijs	102.500			Excl. huisvesting en staf
5	<i>bblthk</i> lezen en literatuur	551.000			Excl. onderhoudssubsidie en excl. cultuurmakelaar
6	Film	0			
7	<i>bblthk</i> kennis en informatie	235.000			
8	Cultuureducatie buitenschool	497.500			
9	Ateliers/ oefenruimte	4.500			
10	Popcultuur	0		5.000	
11	Museum	38.000			
12	<i>bblthk</i> ontwikkeling en educatie	150.000	150.000		Eén van de pijlers basis-bibliotheek, bedrag aanname adhv begroting <i>Bblthk</i>
13	Gemeentearchief bewaart (bovenwettelijk)	34.500	34.500		Bedrag adhv minder dienstverlening (excl overhead)
14	Cult. Ondernemerschap	0	0	10.000	
15	<i>bblthk</i> podium kunst en cultuur	50.000	50.000		Bedrag aanname adhv begroting <i>Bblthk</i>
16	Eenmailge cult. Activiteiten	46.500	46.500		
17	<i>bblthk</i> ontmoeting en debat	50.000	50.000		Bedrag aanname adhv begroting <i>Bblthk</i>
18	Tentoonstellingen	8.000	8.000		
19	Kunstwerken	4.000	4.000		
20	Cultuurmakelaar afstemmen	15.000	15.000		
21	Gemeentearchief meewerken educatie (bovenwettelijk)	18.000	18.000		Bedrag adhv minder dienstverlening
22	Cultuurmakelaar verbinden	15.000	15.000		
Totaal		2.644.500	391.000		

De doelstelling 'Er is een podium in Wageningen met een professioneel theateraanbod', in Wageningen vormgegeven door theater Junushoff, heeft de meeste stemmen ontvangen (2488 punten). Direct gevolgd door 'Talenten kunnen zich ontwikkelen bij Wageningse amateurkunstverenigingen (toneel-, muziek-, dansverenigingen etc.) die zich presenteren aan een breed publiek in de binnenstad (2444 punten). Nummer drie, op afstand (1481 punten), in de rij is 'Er is een podium in Wageningen voor laagdrempelige sociaal culturele activiteiten (zoals verenigingen en scholen)'.

De doelstelling 'Er is een museum dat de collectie van Wageningen beheert en tentoonstelt (met vaste en wisseltentoonstellingen)' staat op nummer 11 (595 punten) en blijft in deze rangorde nog net boven 'de rode streep' waaronder de bezuinigingen zouden moeten worden doorgevoerd.

Op nummer 12 (527 punten) staat 'Er is een bibliotheek in Wageningen voor ontwikkeling en educatie' en deze doelstelling, tezamen met de onder 13 tot en met 22 genoemde doelstellingen zouden hierbij volledig getroffen worden door de bezuinigingen en zou hierbij de subsidiëring beëindigd moeten worden.

Waar gaat geen subsidie meer heen en zal wellicht verdwijnen:

In het kort gaat het om drastische besparing in de subsidiëring van het bibliotheekwerk (drie van de vijf functies), alle bovenwettelijke taken van het Gemeentearchief, het volledig schrappen van het budget voor eenmalige culturele activiteiten, geen geld voor tentoonstellingen en nieuwe kunstwerken en het verdwijnen van de cultuurmakelaarsfunctie.

Wat blijven we subsidiëren:

In het geval voor deze prioritering zou worden gekozen betekent dit in het kort dat de theaterdoelstellingen en de doelstellingen voor cultuureducatie ('t Venster) op dezelfde wijze kunnen worden voortgezet, evenals de doelstelling voor amateurkunst. Ook de subsidie aan het museum de Casteelse Poort en voor ateliers/oefenruimten blijft bestaan. Om popcultuur in Wageningen te stimuleren en te faciliteren kan een budget beschikbaar worden gesteld.

Scenario 2: De stem van de stad in combinatie met de ontwikkelingen en uitgangspunten

Het tweede scenario is een combinatie van het advies van de stad enerzijds en anderzijds de landelijke ontwikkelingen en onze uitgangspunten:

Scenario 2: enerzijds anderzijds		Aantal stemmen	Wat kost het ons nu (2013)	Bezuiniging	Nieuw beleid	Opmerkingen
1	Prof. Theater	3969	759.000	-25.000		Bezuiniging op basis meer inkomsten
2	<i>bblthk</i>	3493	1.036.000	-100.000		Bezuiniging met behoud van bibliotheekconcept excl. cultuurmakelaar
3	Amateurkunst	2444	65.500			
11	Eenmalige cult. Activiteiten	264	46.500			Gekoppeld aan amateur- kunst en het brede cultuurveld
6	Atelier/oefenruimte	886	4.500			
7	Poppodium	699	0		5.000	Toegevoegde doel- stelling nieuw beleid
8	Museum	595	38.000			
12	Tentoonstellingen	184	8.000			Tentoonstellingen in de binnenstad dragen bij aan de aantrekkingskracht hiervan
13	Kunstwerken	163	4.000			Kunstwerken in de binnenstad dragen bij aan de aantrekkingskracht hiervan.
4	Venster	2386	600.000	-250.000		In deze optie wordt er bij t Venster een bedrag van € 250.000 bezuinigd.
5	Film	1245	0			Mogelijk incidenteel een bijdrage.
9	Gemeentearchief (bovenwettelijk)	517	52.500	-18.000 -34.500		Bedrag adhv minder dienstverlening (34.500 vanaf 2016) en extra inkomsten (18.000)
10	Cultureel Ondernemerschap	345	0		10.000	Toegevoegde doel- stelling nieuw beleid
14	Cultuurmakelaar	71	30.000	-30.000		Opgenomen in subsidiebudget <i>bblthk</i>
	Samen-voor- elkaar-functie				22.500	Nieuw beleid
	Talentontwikkeling				5.000	Nieuw beleid
	Toekomstige bezuinigingen en nieuw beleid				35.000	Budget voor toekomstige bezuinigingen en ondersteuning en aanpassing nieuw beleid
Totaal			2.644.000	457.500	77.500	

In dit scenario wordt op 't Venster flink bezuinigd. Zij krijgen een bezuiniging van € 250.000,-.
Dit bedrag wordt gehaald door alleen nog subsidie te verstrekken voor de binnenschoolse
cultuureducatie en de regiefunctie voor de buitenschoolse cultuureducatie. Door deze omvorming kan

hiermee op termijn € 250.000,- bespaard worden. Wel zal naar verwachting het huidige pand moeten worden verlaten.

Op de *bblthk* wordt fors bezuinigd, maar het concept kan overeind blijven. Hier wordt een bedrag van € 100.000,- ingeboekt.

Theater Junushoff levert € 25.000,- in. Door meer inkomsten te genereren zal dit bedrag gehaald moeten worden.

De functie van cultuurmakelaar wordt beëindigd en hier wordt een bedrag van € 30.000,- aan bezuinigingen gerealiseerd. Het gemeentearchief wordt qua dienstverlening versoberd tot alleen de wettelijke taken en gaat extra inkomsten genereren en dit levert een besparing van € 52.500,- euro op. Doordat meer bezuinigd wordt dan de taakstelling is er ook ruimte voor nieuw beleid.

Waar gaat geen subsidie meer heen en zal wellicht verdwijnen:

In het kort gaat het om drastische besparing in de subsidiëring aan 't Venster (alleen binnenschool cultuureducatie blijft behouden en de regiefunctie voor buitenschoolse cultuureducatie), de bibliotheek moet flink bezuinigen en dit zal waarschijnlijk ten koste gaan van de dienstverlening. Theater Junushoff krijgt minder subsidie. De subsidie voor de cultuurmakelaar wordt stopgezet en het gemeentearchief levert in qua dienstverlening en gaat meer inkomsten genereren.

Wat blijven we subsidiëren:

In het geval voor deze prioritering zou worden gekozen betekent dit in het kort dat het concept van de bibliotheek overeind blijft, de binnenschoolse cultuureducatie en de regiefunctie voor de buitenschoolse cultuureducatie blijft behouden, de theaterdoelstellingen kunnen op dezelfde wijze kunnen worden voortgezet, evenals de doelstelling voor amateurkunst. Ook de subsidie aan het museum de Casteelse Poort en voor ateliers/oefenruimten blijft bestaan. Er blijft budget beschikbaar voor eenmalige culturele activiteiten en voor tentoonstellingen en nieuwe kunstwerken.

Budget voor nieuw beleid

Er wordt in totaal € 77.500,- meer bezuinigd dan de taakstelling. Dit budget komt vrij voor nieuw beleid. Dit wordt als volgt ingezet. Voor de samen-voor-elkaar functie zal een budget van € 22.500,- structureel beschikbaar komen. Om popcultuur te stimuleren is een budget van € 5.000,- gereserveerd. Voor cultureel ondernemerschap in Wageningen is een budget van € 10.000,- beschikbaar. Daarnaast is er een budget van € 5.000,- gereserveerd voor talentontwikkeling. Tenslotte is er een budget van € 35.000,- om onzekerheden bij toekomstige bezuinigingen en nieuw beleid op te vangen en om het nieuwe beleid mogelijk te maken, zoals eventuele ondersteuning en aanpassing van budgetten voor onderdelen van het nieuwe beleid.

Bijlage 4

Tabel met doelstellingen, uitgangspunten, organisaties en bedragen.

In deze tabel zijn de doelstellingen, die op basis van scenario 2 gehandhaafd blijven, opgenomen. Deze doelstellingen zijn onderverdeeld naar de vier uitgangspunten van ons nieuwe cultuurbeleid. Daarnaast zijn aan de doelstellingen organisaties en bedragen (die resteren na voorgestelde bezuinigingen) gekoppeld.

Doelstelling	Beleidssterreinen waaraan doelstelling gekoppeld is	Organisatie	Bedrag
Amateurkunst Talenten kunnen zich ontwikkelen bij Wageningse amateurkunstverenigingen (toneel-, muziek-, dansverenigingen etc.) die zich presenteren aan een breed publiek in de binnenstad.	Cultuur als middel tot participatie (MO- beleid)	Amateurverenigingen	€ 65.500
Eenmalige culturele activiteiten Er is in de Wageningse binnenstad ruimte voor eenmalige vernieuwende onderscheidende initiatieven op het culturele terrein (zoals bijvoorbeeld recent de stadsdichter & project Wageningen Global City).	Cultuur als middel tot participatie (MO- beleid) Economisch beleid Aantrekkelijk leefklimaat Vastgoedbeleid	Culturele organisaties	€46.500
Tentoonstellingen en kunstwerken Er worden tentoonstellingen georganiseerd in en professionele kunstwerken kunnen worden toegevoegd aan de Wageningse binnenstad .	Aantrekkelijk leefklimaat Vastgoedbeleid	Culturele organisaties en kunstenaars	€ 12.000
Theater - Er is een podium in Wageningen met een professioneel theateraanbod. - Er is een podium in Wageningen voor laagdrempelige sociaal culturele activiteiten (zoals verenigingen en scholen).	Economisch beleid Aantrekkelijk leefklimaat	Theater Junushoff	€734.000
Cultuureducatie - Er is professionele kunst- en cultuureducatie in Wageningen binnen het basis en voortgezet onderwijs. - Er is een regiefunctie voor buitenschoolse professionele kunst- en cultuureducatie in de Wageningse binnenstad.	Cultuur als middel tot participatie (MO- beleid) Aantrekkelijk leefklimaat	't Venster	€350.000
Bibliotheek - Er is een bibliotheek in Wageningen voor kennis en informatie. - Er is een bibliotheek in Wageningen voor ontwikkeling en educatie. - De bibliotheek moet een podium voor kunst en cultuur zijn. - Er is een bibliotheek in Wageningen voor lezen en literatuur. - De bibliotheek is een podium voor ontmoeting en debat in het stadscentrum.	Cultuur als middel tot participatie (MO- beleid) Economisch beleid Aantrekkelijk leefklimaat	<i>bblthk</i>	€936.000
Museum Er is een museum dat de collectie van Wageningen beheert en tentoonstelt (met vaste en wisseltentoonstellingen).	Economisch beleid Aantrekkelijk leefklimaat	Museum Casteelse Poort	€38.000

Cultureel ondernemerschap, broedplaatsen en talentontwikkeling Gemeente Wageningen stimuleert cultureel ondernemerschap, ondersteunt en stimuleert haar talenten en bemiddelt ten behoeve van atelier-, opslag en oefenruimtes.	Economisch beleid Aantrekkelijk leefklimaat Vastgoedbeleid Cultuur als middel tot participatie	Kunstenaars en/of culturele organisaties	€19.500
Film Er is een podium voor kleinschalige, kwalitatief hoogwaardige, artistieke films in de Wageningse binnenstad.	Aantrekkelijk leefklimaat	Movie W	€0
Gemeentearchief Er is een gemeentearchief dat de archieven bewaart van de gemeente en van particuliere instellingen en personen die belangrijk zijn voor de Wageningse geschiedenis en cultuur, en die anders verloren zouden gaan. Er is een gemeentearchief dat meewerkt aan educatieve projecten van scholen en andere onderwijsinstellingen die betrekking hebben op de geschiedenis van de eigen (Wageningse) leefomgeving.	Aantrekkelijk leefklimaat	Gemeente Wageningen	€ 0
Popcultuur Er is een podium voor popcultuur in de Wageningse binnenstad.	Economisch beleid Aantrekkelijk leefklimaat	Popcultuur Wageningen	€5.000
Samen-voor-elkaar-functie De grote drie culturele instellingen zoeken actief de samenwerking op om doelstellingen die voortvloeien uit het nieuwe cultuurbeleid vorm te geven.	Cultuur als middel tot participatie (MO- beleid) Economisch beleid Aantrekkelijk leefklimaat Vastgoedbeleid	Theater Junushoff 't Venster <i>bblthk</i>	€22.500

Bijlage 5

Overzicht: Wat besteden we nu, wat wordt bezuinigd en wat blijft er over.

Doelstelling	Wat besteden wij nu	Wat wordt bezuinigd	Wat blijft er over
Amateurkunst Talenten kunnen zich ontwikkelen bij Wageningse amateurkunstverenigingen (toneel-, muziek-, dansverenigingen etc.) die zich presenteren aan een breed publiek in de binnenstad.	€ 65.500	€ 0	€ 65.500
Eenmalige culturele activiteiten Er is in de Wageningse binnenstad ruimte voor eenmalige vernieuwende onderscheidende initiatieven op het culturele terrein (zoals bijvoorbeeld recent de stadsdichter & project Wageningen Global City).	€ 46.500	€ 0	€46.500
Tentoonstellingen en kunstwerken Er worden tentoonstellingen georganiseerd in en professionele kunstwerken kunnen worden toegevoegd aan de Wageningse binnenstad .	€ 8.000 € 4.000	€ 0	€ 12.000
Theater - Er is een podium in Wageningen met een professioneel theateraanbod. - Er is een podium in Wageningen voor laagdrempelige sociaal culturele activiteiten (zoals verenigingen en scholen).	€ 759.000	€ 25.000	€734.000
Cultuureducatie - Er is professionele kunst- en cultuureducatie in Wageningen binnen het basis en voortgezet onderwijs. - Er is een regiefunctie voor buitenschoolse professionele kunst- en cultuureducatie in de Wageningse binnenstad.	€ 600.000	€ 250.000	€350.000
Bibliotheek - Er is een bibliotheek in Wageningen voor kennis en informatie. - Er is een bibliotheek in Wageningen voor ontwikkeling en educatie. - De bibliotheek moet een podium voor kunst en cultuur zijn. - Er is een bibliotheek in Wageningen voor lezen en literatuur. - De bibliotheek is een podium voor ontmoeting en debat in het stadscentrum.	€ 1.036.000	€ 100.000	€936.000
Museum Er is een museum dat de collectie van Wageningen beheert en tentoonstelt (met vaste en wisseltentoonstellingen).	€ 38.000	€ 0	€38.000

Cultureel ondernemerschap, broedplaatsen en talentontwikkeling Gemeente Wageningen stimuleert cultureel ondernemerschap, ondersteunt en stimuleert haar talenten en bemiddeld ten behoeve van atelier-, opslag en oefenruimtes.	€ 4.500	Hier wordt € 15.000 aan toegevoegd voor nieuw beleid	€19.500
Film Er is een podium voor kleinschalige, kwalitatief hoogwaardige, artistieke films in de Wageningse binnenstad.	€0	€0	€0
Gemeentearchief Er is een gemeentearchief dat de archieven bewaart van de gemeente en van particuliere instellingen en personen die belangrijk zijn voor de Wageningse geschiedenis en cultuur, en die anders verloren zouden gaan.	€ 52.500	€ 52.500	€ 0
Cultuurmakelaar	€ 30.000	€ 30.000	€ 0
Popcultuur Er is een podium voor popcultuur in de Wageningse binnenstad.	€ 0	Hier wordt € 5.000 beschikbaar voor gesteld	€5.000
Samen-voor-elkaar-functie De grote drie culturele instellingen zoeken actief de samenwerking op om doelstellingen die voortvloeien uit het nieuwe cultuurbeleid vorm te geven.	€ 0	Hier wordt € 22.500 beschikbaar voor gesteld	€22.500
Toekomstige bezuinigingen en nieuw beleid	€ 0	Hiervoor is € 35.000 beschikbaar	€ 35.000